

Brief één

De avond als moment van bewondering, geluk, uitleg en contemplatie

Goedenavond Cornelis Gerhard Anton de Kom,

De lantaarnpalen verlichten de zomeravond. We zijn alleen. Er is niemand anders op het plein, behalve wij twee. Normaliter gebeurt er nog wat, bruist en schuurt het in de Amsterdamse Poort, maar vandaag is het verrassend genoeg muisstil op straat.

De behoefte om u alleen te spreken is niet gering en groot. Het Anton de Komplein bestaat op dit moment uit U, het standbeeld en ik, de persoon. De woorden op uw sokkel lezen als volgt: 'Strijden, ga ik! Eerst na de overwinning kom ik terug.'

Ik neem plaats naast uw standbeeld en begin mijn brief aan u op de trap te schrijven. De wind briesst zachtjes en de woorden die ik opschrijf echoën direct de eeuwigheid in.

Aanleiding van mijn bezoek aan u is een samenkomst van bijzondere omstandigheden jegens uw persoon. Het kabinet heeft officieel excuses aangeboden aan uw familie, uw kinderen en uw kleinkinderen. Ook krijgt u als Surinaamse schrijver, antikoloniaal activist en verzetsheld een leerstoel aan de Vrije Universiteit die uw naam draagt.

Een buitengewoon uniek jaar is het, met dus de leerstoel, eerherstel, de excuses van de koning, allerlei fondsen die vrijkomen naar aanleiding van de 150-jarige afschaffing van de trans-Atlantische slavernij, en de grote hoeveelheid media-aandacht die er uitgaat naar Ketikoti dit jaar. Ik laat mijzelf voor de inhoud van de lezing die uw naam draagt dan ook inspireren door uw leven, maar juist ook door onze overeenkomsten.

Het is een absolute eer om u te mogen schrijven. Woorden schieten tekort. Bedankt Anton, voor het zijn van een rolmodel. Voor alles wat u heeft gedaan in uw leven. Waar u voor heeft gestreden. Kunt u dit allemaal zien? U stierf niet tevergeefs. Dank u voor alles wat u heeft gezegd en geschreven. We kennen elkaar niet, maar ik bewonder u en uw werk al lang.

Dank u wel voor *Wij slaven van Suriname, Strijden ga ik, Vandaag vrij, Altijd vrij, Anangsieh tories*, uw gedichten, teksten en uw invloed. Bedankt voor uw vrienden, kennissen en bondgenoten en medestrijders, ik noem ze maar even bij achternaam. Doedel, Wijngaarde, Huiswoud, De Sanders, Liesdek. Deze kern van politiek geschoolde Surinamers werd gevreesd door het koloniale bestuur destijds. Zoals u weet ben ik niet Surinaams, maar heb ik wel veel gekozen Surinaamse familieleden. Toen ik een tiener was, was het niet tof om Afrikaans te zijn, en veel eerder noemde u uzelf een Surinamer van Afrikaanse afkomst. Uiteindelijk zijn we, in den beginne, allemaal Afrikaans.

En als ik u, meneer Anton de Kom, een Ghanese naam zou mogen geven, vanuit Ghanees gebruik op basis van cultureel immaterieel erfgoed, zou u de naam Kwabena dragen, puur omdat u bent geboren op een dinsdag.

Maar goed, meneer Cornelis Gerhard Anton Kwabena de Kom, sta me toe om mezelf voor te stellen. Mijn naam is Akwasi Owusu Ansah. De A staat sinds jaar en dag voor Anton. Bijna

twintig jaar geleden wilde ik anderen, maar vooral mezelf de vele goedbedoelde pogingen besparen om mijn naam correct uit te spreken of zelfs te spellen.

Nadat ik op een blauwe maandag tijdens mijn toenmalige studie toerisme op het Nederlandse telefonische alfabet stuitte, kon ik het al snel dromen. Anton, Bernard, Cornelis, Dirk, Eduard, Frederik, enzovoorts, enzovoorts? Vanuit een nieuwsgierige speelsheid begon ik mezelf met trots Anton te noemen.

In mijn beginstadium als artiest startte ik zelfs ieder verse met het acroniem Anton, Karel, Willem, Anton, Simon, Isaak. Het grappige hiervan was dat mensen dit tijdens concerten vanzelf meeriepen. Het begon een eigen leven te leiden. Er zijn zelfs sommigen die nog steeds niet snappen dat het een acroniem is. Maar eigenlijk is het vooral hiphop.

In 2008 rapte ik op het nummer *Jonge Ondernemers*, met mijn collega's Hef uit Hoogvliet en Sticks uit Zwolle, het volgende: 'Akka is Akka andersom, Anton Karel, Anton de Kom. Anton die komt, met arbeid en kapitaal en andersom, dit is Anton zijn som'.

Vandaag de dag zijn er nog steeds mensen die denken dat Akwasi mijn artiestennaam is, en Anton de naam is zoals officieel in mijn paspoort vermeld staat. Ik knik instemmend mee. Het is dan de waarheid die ik verbloem, maar het zijn tenminste geen grotere waarheden die Nederland weet te verbloemen. Hier zou ik later uitgebreid op terug kunnen komen.

In de adolescentie tienerjaren van mijn leven heb ik ooit gezegd dat ik op zijn minst in de top-3 zou moeten komen van Ghanese Nederlanders, ooit. En ik zei een keer, nadat mijn naam weer verkeerd werd uitgesproken, dat op een dag heel het land mijn naam zal kennen. Inmiddels weet zelfs de koning mijn naam goed te spellen. Dat is prima. Ik de zijne ook.

Mijn vader is geboren in Goudkust en mijn moeder later in Ghana. Ik grap weleens dat dat mij dan half Goud, half Ghanees maakt. Weet u dat de naam Ghana *warrior* betekent, Anton? Het Ghanese Rijk is 300 jaar na Christus ontstaan, nadat verschillende groepen van de Soninke stam zich besloten te verenigen onder het bewind van de eerste koning, Dinga Cisse. De naam Ghana staat voor Koning van de Krijgers, en daarmee werd er gerefereerd aan (en gevreesd voor) Dinga. Al snel begonnen omliggende vijandige stammen het gebied Ghana te noemen.

Toen de Europeanen naar Ghana kwamen onder het mom van imperialisme, kolonialisme en kapitalisme, werd Ghana door de Britten, de laatste echte officiële kolonistoren, Goudkust genoemd. Nadat het land in 1957 onafhankelijk werd verklaard van Groot-Brittannië en daarmee een onafhankelijkheidstrend in werd gezet voor andere gekoloniseerde landen, begon het doek te vallen voor andere kolonistoren in Afrika. In Ghana werd Kwame Nkrumah een antikoloniale verzetsheld, net als u, en vervolgens ook de eerste president van Ghana.

Terwijl ik naar u kijk, schets ik mijn lezing die uw naam draagt. Ik snap trouwens wel dat u uw ogen dichtdoet. Ik hoop dat u droomt. Zo nu en dan dromen we allemaal. En ik hoop dat u nog altijd strijdbaar bent. Zo te zien bent u een bewonderaar van de stilte. Is het niet

prachtig om soms een stilte te mogen laten vallen? De beste stilte is een schitterende stilte.

De laatste keer dat ik publiekelijk sprak was tien minuten lang rechtstreeks uit het hart, in hartje Amsterdam. Ik kreeg toen, zoals je wellicht weet, ontzettend veel over me heen. Vandaag doe ik dat anders. Ik spreek nog steeds vanuit mijn hart. Maar ook met mijn verstand. Ik heb hier wekenlang tot maandenlang over nagedacht. Er heeft een storm gewoed. Een storm waar u mij kon vinden in de stilte. Diep in het oog ervan.

Achteraf gezien was dat beslist geen stilte, eerder een kakofonie van onrust. Wat ik van u heb geleerd vertaal ik als: wees moedig, wees gevreesd, wees verstandig. Het is een viering vanavond, want ik kan al die hokjes afvinken.

Wij hebben zelfs het allemaal in ons. Heeft u door hoe sterk de zwarte mens is vandaag de dag? Hoe veerkrachtig ze is? Hoe vastberaden hij is? Hoe mooi hen is? De melanine! Hoe prachtig we zijn? Hoe dik onze huid is? Je verzetten blijkt te kunnen helpen. Maar gewoon jezelf kunnen zijn, nog veel meer. Gewoon jezelf kunnen zijn als zwarte mens, zonder restricties, is de grootste vorm van verzet die ik me kan voorstellen.

Beste Anton, de werkelijkheid blijkt doordrongen te zijn met postkoloniale katers. Neem kansengelijkheid. Ik las laatst in de krant dat als je in Amsterdam-Zuid bent geboren, je automatisch met 5-0 voorstaat. Los van het feit dat ik niet weet over welke sport dit gaat, ben ik niet geboren in Zuid, maar Zuidoost. Holendrecht om precies te zijn. 0-1.

Mijn ouders spreken gebrekkig Nederlands: 0-2.

Ik kreeg een lager basisschooladvies dan mijn Cito-score aangaf: 0-3.

Ik zat op school in de door de media continu gestigmatiseerde Bijlmer: 0-4.

Mijn naam is prachtig, maar Akwasi Owusu Ansah? Houd toch op: 0-5.

Ik ben een zwarte man: 0-6.

Moet ik nog verdergaan?

Maar maakt dat mij een slachtoffer? Zeker niet. Ik heb te veel rolmodellen en zeer succesvolle vrienden en kennissen met een migratieachtergrond om het hierbij te laten. Of om bij de pakken neer te blijven zitten. Ik weet dat ik speel in een arena, waarin mensen het goed met me voorhebben en mij toejuichen, maar ook dat er een oppositie is die me graag ziet vallen. Ooit zal ik vallen, maar niet nu. Ik sta geen 0-6 achter. Zeker niet. Maar ik sta ook niet 6-0 voor. Deze wedstrijd in mijn leven zal ik winnen, Anton. Hier strijd ik voor.

Vanavond sta ik hier met een soortgelijke energie als op de Dam, waar ik sprak tijdens het Black Lives Matter-protest van 2020. Ook nu neem ik de tijd om juist te zeggen wat er op mijn hart ligt. Met strijdlust, strijdvaardigheid en veerkracht, maar ook met hoop, joy en aardig wat optimisme.

Wekenlang, maandenlang heb ik zitten broeden op wat ik u zou willen zeggen, Anton. Wat ik weet is dat ik u net zo mee wil nemen door de tijd als u met ons door Nederland en Suriname hebt gedaan. Gefeliciteerd, meneer de Kom. Zelfliefde, zelfzorg. De vrolijkheid is het verzet zelf.

Oprecht aardig zijn is je verzetten. Vergeven is ook verzetten. Kijk naar wat we aan het doen

zijn. Kijk naar ons als mensen van kleur. We komen van ver, maar we zitten overal. Waar je maar wilt. En al zijn we niet te zien of te horen, voelbaar zijn we altijd. Het is iets wat bijna niet tastbaar is. Het is de *culture*. In alle lagen van de bevolking te voelen. In iedere branche. In iedere sector.

Wat het mooiste van alles is, is dat als we aanwezig zijn, we alom aanwezig zijn. Soms zeg je met niets al meer dan genoeg. Een knik is genoeg, een blik is genoeg. We zijn steeds meer en meer verenigd. Krachtiger dan ooit. Sterker dan ooit. Sterker nog, het beste moet nog komen.

Ook hoop ik dat u weet dat u het onrecht niet alleen heeft bestreden, maar juist voor ons allemaal. Wat zal de toekomst zeggen als we nu al hier zijn? Meneer Anton, we zijn aan het winnen.

Het kennen en erkennen van je wortels wordt meer erkend dan ooit en dat is oprecht geweldig. Vandaag ondersteun en eer ik de opkomst van mensen van kleur die hun wortels kennen of nog willen leren kennen. Kent u Beyoncé, Anton?

Midden in haar spectaculaire show liet Beyoncé tijdens haar muzikale parade een onmiskenbaar rake quote zien van Jim Morrison. Het ging zo snel dat je het in cinematografisch jargon zou kunnen benoemen als een *insert shot*. Iets wat te belangrijk is om niet mee te nemen, maar niet onbelangrijk om vast te leggen. De quote is kort maar krachtig: 'Who controls the media, controls the mind.'

Als ik verder elaboreer lees ik een quote van niemand minder dan El Hajj Malik El Shabazz, maar misschien zegt de naam Malcolm X je wel meer. Gezien uw indrukwekkende meertaligheid zal ik dit wederom niet vertalen:

'The media is the most powerful entity on earth. They have the power to make the innocent guilty and to make the guilty innocent, and that's power. Because they control the minds of the masses.'

En als we terugkeren naar Beyoncé, Anton, kom ik er nu pas achter dat haar boodschap en haar muziek reflecteert op de tijdsgeest. It's an artist's duty to reflect the times, zei Nina Simone ooit. Beyoncé is misschien wel de Nina Simone van nu.

Teksten als: *'you won't break my soul' of 'been black, maybe that's the reason why they mad, why they always mad'* raakten mij tot diep in mijn ziel en heelden de deuken die ik eerst voelde. Ik vraag me af of de gemiddelde Beyoncé-kaartjeskoper wel doorhad hoe strijdlustig en uitgesproken haar optreden was. Er zat zoveel subtiel verstopte symboliek in de show. Dat was bewonderenswaardig.

Waar dan ook is er sprake van een kanteling. Mensen willen veranderen, maar willen geen verandering. Tussen de 110 jaar in onze levens, is er heel erg veel veranderd, we denken dat het tergend traag gaat, maar in werkelijkheid gaat het misschien voor sommigen veel te snel. Ik begrijp dat.

Hoe dan ook hef ik voor nu het glas op een hoopvolle viering. Ook voor u schenk ik wat in. Er gaat een flinke scheut naar de grond, voordat ik zelf drink. Proost! Ik hoop dat u trots bent.

*Met vriendelijke groeten,
Akwasi Owusu Ansah*

Brief twee

De gitzwarte nacht als exces van onrecht

Goedenacht Anton de Kom,
Hoeveel liefde had u voor de haters? U vocht zelfs mee in hetzelfde team met de haters tijdens de oorlog. Niet veel mensen kunnen dat.

Er is u een groot onrecht aangedaan in uw leven, meneer de Kom.

De tijdgeest was een stuk naarder dan nu. Het was een exces als ik kijk naar wat u is overkomen. Zelf kan ik maar slecht tegen onrecht, zoals u begrijpt, en ik kom er nu steeds meer achter wat er de afgelopen tijd is gebeurd. Uit data blijkt bijvoorbeeld dat een van de grootste kranten van Nederland tussen 11 september en 19 september 2020 maar liefst 31 artikelen over mij heeft geschreven.

Waar sloeg dat op? Is dit angst? Of is dit onderdeel van een strategie?

Wat ook weer blijkt, is dat een van de kranten van Nederland met groot bereik, ieder weekend, vanaf 6 juni een stuk over mij naar buiten heeft gebracht. Ook uit data blijkt dat er ruim 40 witte mannen van middelbare leeftijd, negatief over me hebben geschreven via deze media.

Wat zegt dat precies? Misschien dat het mij niet zou moeten verbazen, Anton.

Ik betaal al veel te lang belasting om keer op keer genaaid te worden.

Sterker nog, het was mijn morele plicht als belastingbetaler om een publieke omroep op te richten. Ook ik heb een stem.

Ik kan me voorstellen dat uw gemengde huwelijk met Nel in die tijd nogal een politiek statement was. Ik denk juist: waarom zou je je ooit moeten bekommeren over wat iemand anders die jou nog nooit heeft ontmoet, die je dus nog nooit in je leven hebt gezien, van jou vindt? Als u vandaag de dag online of zelfs in leven was geweest, dan weet ik zeker dat we in goed contact zouden zijn geweest. Voor nu wil ik alleen even dat u er bent voor iemand als ik.

Onderlinge verdeeldheid is iets wat in de slavernij en in koloniale tijden hoogtijden heeft gevierd en in dit postkoloniale tijdperk nog steeds een onuitwisbare indruk heeft achtergelaten. Dus na de tijden van het imperialisme, kapitalisme en kolonialisme is het niet gek dat zoiets als onderlinge verdeeldheid nog steeds bestaat. De Willie Lynch-brief was een

belichaming van het breken van de geest en het geselen van de lichamen van de totslaafgemaakten.

Mentale slavernij bestaat helaas nog steeds. Vroeger was het niet tof om Afrikaans te zijn. Gelukkig is het tij gekeerd. Het continent met 54 landen is op allerlei vlakken aan het groeien en de inwoners dekoloniseren door letterlijk te zeggen dat wat in Europa werkt niet hoeft te werken in Afrika. Ze dekoloniseren door nee te zeggen op een foto. Ze willen niet op je Instagram. Ze dekoloniseren door nee tegen je gratis hulp. Europa heeft al genoeg geholpen.

Het is algemeen bekend dat Europa de grootste kwaaddoener is geweest voor het continent Afrika, maar het is ongelooflijk mooi om te zien dat dat het meest onderdrukte, maar qua grondstoffen rijkste continent van de wereld niet weerhoudt om nog harder te stralen dan ooit tevoren.

Toen ik sprak over mijn bevindingen als artist-in-residence in het Afrika Museum, noemde ik de primitieve inrichting en beeldvorming in Berg en Dal, door de tijd ingehaald en achterhaald. Ik schaamde me voor Nederland toen iemand tegen mijn neef zei: "Jij bent wel blij dat je niet meer in zulke hutjes hoeft te wonen".

Belangrijkste vraag was: kan een Afrikamuseum nog gerund worden door witte mensen, zonder mensen uit de Afrikaanse diaspora? Als Nederlandse Afrikaner maakte ik me daar wel druk om. Ik stelde in mijn lezing voor dat mensen of moesten opstappen, of ontslagen moesten worden. Ik weet dat er inmiddels wordt gewerkt aan kloppende representatie en dat er op fundamentele posities wijzigingen zijn toegebracht.

Toen u terugging naar Suriname om uw moeder te begraven, heeft u gesprekken gehad met verschillende Surinamers, van Javaans, tot Chinees, Creools tot Hindoestaans om proactief de samenwerking op te zoeken. Het sleutelwoord was organisatie.

Het kolonialisme is altijd gestoeld geweest op verdeel en heers. De Berlijnse Conventie, van bijvoorbeeld veertien jaar voor u geboren werd, was absurd maar echt gebeurd. Er zijn cruciale beslissingen genomen door koloniale vertegenwoordigers van allerlei Europese landen met een kaart van Afrika, om vervolgens grenzen te plaatsen over het gehele continent, iets wat Afrika tot op de dag van vandaag heeft verlamd. Spelregels werden gecreëerd om op inhumane wijze te spelen met Afrika. Monopoly was er niets bij.

Mozambique, Angola naar Portugal. Congo mag naar België. Zuid-Afrika mag naar Nederland. Ghana: Nederland. Marokko, Algerije, Kameroen, Senegal, Ivoorkust: Frankrijk. Ga zo door.

Het meest frappante van alles is dat er geen enkele Afrikaanse vertegenwoordiger in de ruimte aanwezig was. En zelfs als er een Afrikaanse vertegenwoordiger was geweest, mocht diegene natuurlijk niet in de ruimte zijn. Zo denk ik er nu over als er beslissingen worden gemaakt door witte mensen die eigenlijk zijn bedoeld voor mensen van kleur, Anton. De geschiedenis herhaalt zich.

'In een tijd waarin er met excuses wordt gestrooid als zout op spekgladde wegen, zeg ik wat sorry voor de zoveelste keer het is wat sorry voor het leven. ik zeg het, dus het stond geschreven. En als je dan begint te lezen, dan wordt het real. Maar het racisme dat er leeft, onthullen de deuken in mijn ziel.'

Na excuses volgt compensatie in de vorm van een weerbericht, zo diep in de nacht, meneer de Kom. Voor de compensaties van de slavernij heeft het kabinet – na een hoop gesteggel – 200 miljoen euro weten vrij te maken.

Voor de compensaties van de gaswinning in Groningen is maar liefst 20 miljard beschikbaar gemaakt.

20 miljard is – corrigeer me als ik het mis heb – honderd keer zoveel als voor al het slavernijleed, wat 400 jaar duurde. Meneer de Kom, bent u niet aan het tolleren?

Waar gaan we naartoe vanaf hier, Anton?

Iedere keer als er verzetshelden uit Amerika genoemd worden – ik noem er maar een paar, Medgar Evers, Martin Luther King, Malcolm X, James Baldwin, Billie Holiday, Nina Simone – dan vraag ik me niet langer af wie we dan vanuit Nederland en de Afrikaanse diaspora zouden kunnen noemen.

Toen ik de beelden zag van eerherstel voor u, meneer de Kom, was ik amper geboren.

We kunnen niet ontkennen dat de nalatenschap van de Trans-Atlantische Slavernij groots is. Het is nog overal om ons heen. Onze taal, het Nederlands dat we spreken, zit vol koloniale overblijfselen. Het onderwijs, de zorg, de politiek, de maatschappij. De alsmaar groeiende sociale ongelijkheid speelt ons parten. Ik ben bang dat het er de komende tijd niet minder op gaat worden.

Voorbeelden. Het Fraudeteam van Duo spoort studenten op die frauderen met een basisbeurs voor thuiswonenden of uitwonenden. Wat valt er op? Ruim 97 procent van de studenten heeft een migratie-achtergrond. Duo stuurt zijn toezichthouders op pad naar mensen met een risicoprofiel. Toevallig hebben ze bijna allemaal een migratie-achtergrond. Als racisme vandaag de dag niet geïstitutionaliseerd is, zit het zeker wel in data.

Of het feit dat de zorg toegespitst is op de standaard van de witte man. Iedereen die niet aan die standaard voldoet, trekt aan het kortste eind. Als het makkelijk was, was het waarschijnlijk gedaan, maar wat is er toch veel te doen.

Het gaat om het grotere gemeenschappelijk doel. Vanuit mezelf is dat het luwen van ongelijkheid wanneer en waar dan ook. Vanuit Omroep ZWART is dat rechtzetten wat scheef is door te agenderen. Wat ik voorspel, is dat de ongelijkheid nog zichtbaarder gaat worden de komende tijd.

Anton, ik wil niet weten wat u mentaal allemaal hebt meegemaakt, hoe u zo veerkrachtig hebt weten te zijn. Ik zou graag van u willen horen, ik hoop ergens stiekem toch dat je kunt

reageren. Al is het via een teken. Een vallende ster, iets. En als u, zoals ridder Esajas (van The Black Archives en Kick Out Zwart Piet) heel mooi zei, ook spiritueel aanwezig was als voorouder op de Dam, dan weet ik zeker dat we elkaar nog eens zullen zien, Anton.

*Met vriendelijke groeten,
Akwasi Owusu Ansah*

Brief drie

De ochtend als moment van hoop, veerkracht, verzoening en liefde

Goedemorgen Anton de Kom,

Ik schrijf u deze brief, Anton, omdat er nog onvervulde dromen zijn, ik schrijf dit omdat er hoop is. Dit is mijn vijfde en tevens laatste brief aan u. Ik heb u blijkbaar veel te vertellen.

Mijn brief begon ik de avond hiervoor te schrijven op de trap van het plein dat naar u is vernoemd. De avond was stil, maar deze ochtend lijkt in aanbouw, met de marktkraampjes die straks opgezet gaan worden. Meer en meer passanten lopen langs, zonder naar het standbeeld te kijken. Af en toe word ik herkend en gegroet. Boks. Mensen komen het Anton de Komplein op om naar school te gaan, werk of juist naar huis. Ik kijk nu trouwens nog meer naar u op. Op verschillende manieren.

Terwijl ik uw standbeeld bewonder, rond ik de contouren van mijn epistel af. Mijn gedachten zijn luid en groots, en ze strijken vervolgens geruisloos neer als woorden in mijn boekje.

De ochtendzon kwam op, sommige zinnen stonden nog niet eens geschreven en af en toe werd ik onderbroken om even een boks of wat love te geven.

Voor mij past uw naam, Anton de Kom, in hetzelfde rijtje als Kwame Nkrumah uit Ghana, Thomas Sankara uit Burkina Faso, Patrice Lumumba uit Congo, Sékou Touré uit Guinee, Jomo Kenyatta uit Kenia, Samora Machel uit Mozambique, Sam Nujoma uit Namibië en natuurlijk Nelson Mandela uit Zuid-Afrika.

Wat jullie allen gemeen hebben is dat de strijdvaardigheid voor je land van herkomst onuitputtelijk is gebleken. De antiekoloniale mentaliteit die jullie hebben uitgedragen was voelbaar in elke stap die werd genomen als het gaat om het ontmantelen van de witte suprematie. Alle namen die ik noemde, hebben gedekoloniseerd. Zo ook u, Anton.

U voelt als familie. Dit is onze wereld, Anton. Nu zijn we hier. Midden in de renaissance.

Ik ben een kind van deze tijd. Ik sta hier als mezelf, maar nog veel meer als een vertegenwoordiger van de nieuwe generatie. We staan op en zijn vocaler dan ooit.

Dit jaar is het 150 jaar geleden dat de trans-Atlantische Slavernij werd afgeschaft. Daarvoor staan we stil bij 1873 en vier eeuwen Slavernij. Nederlanders hebben zich helaas de

geschiedenis van plunderen, roven, verkrachten, verminken en vermoorden eigen gemaakt. Verzwijgen en verbloemen is ook lang goed geweest. Natuurlijk wil niemand een dader zijn. Het is dan ook niet gek dat er zoveel hoofdstukken missen in het Nederlandse curriculum op het gebied van het gedeelde koloniale verleden en het uiterst bloedige slavernijverleden. Ook veel van uw werk is op miraculeuze wijze verdwenen. U bent hier niet alleen in.

Nederland heeft ook een geschiedenis van iets zeggen en je er helaas niet aan houden.

Dus als er gezegd wordt dat de Slavernij in 1863 is afgeschaft, is dat voor de bühne. Kunt u voorstellen dat u tien jaar lang voor niets zou werken? Hoe kijkt u eigenlijk terug naar uw verzet? Wat doet u met het aangeboden eerherstel van Nederland? Hoe reageert u hierop? Kunt u het opbrengen om koloniaal Nederland te vergeven? Wat moet er nu gebeuren? Incasseren, herpakken en organiseren?

Omroep ZWART is een goed voorbeeld van incasseren, herpakken en organiseren. Nederland Wordt Beter, Lilith Agency, The Black Archives ook, de organisatoren van het Ketu Koti Festival en het Kwaku Summer Festival, het Ninsee, podcast Dipsaus en vele anderen.

We organiseren steeds beter.

Al blijf ik het opmerkelijk vinden dat je voor de herdenking van Ketu Koti subsidie moet aanvragen, en dat het bedrag voor de herdenking van WO II meer dan honderd keer zo hoog is. Verandering zal er komen. Juist hierom is het belangrijk dat we straks 30 juni en 1 juli toevoegen op onze kalenders, als momenten waarop we herdenken en vieren. Dit mag naast elkaar bestaan. Ze zijn beide belangrijk. Op 4 mei herdenk ik onder anderen Anne Frank, maar ik herdenk ook u! Dat kan allemaal naast elkaar bestaan.

Wie is de volgende die eerherstel verdient? Boni, Baron, Tula? Waar zijn de vrouwelijke vrijheidsstrijders? Tete Loh Kay, Ma Pansa, Virginia Dementricia?

Het kwaad is sterk, maar het goede is met ontzettend veel. Ik heb daarom hoop voor de toekomst. Ik droom voor de toekomst. Vrijheid krijg je niet zonder strijd.

Vrijheid is een privilege.

In mijn dichtbundel *Laten we het er maar niet over hebben* geef ik een pleidooi over waarom het juist belangrijk is dat we ongemak en confrontaties niet uit de weg gaan. Er is een ontzettend grote groeipotentie, vooral in conflicten. Als mensen hebben we last van een gebrek aan kennis en informatie, waardoor je compassie maar ook empathie kunt missen.

Ik heb meer online haat ontvangen dan sommige mensen in hun levens, voel ik.

Een van de wortels, of beter gezegd worstelingen van de menselijke strijd is je zorgen maken over de perceptie van andere mensen als het gaat om wie je bent. Gelukkig wist ik al vroeg dat ik me hier niet druk om moest maken. Waarom zou het mij iets kunnen schelen als iemand die ik niet ken iets van mij vindt? Ik hoef niet perfect te zijn. Ik hoef er ook niet voor iedereen te zijn. Ik hoor dat ik een aardig en lief iemand ben, maar ik kan en wil dat

niet voor iedereen zijn. Hoe ging u hiermee om, meneer de Kom?

Tevens zullen we tijdens ons programma *Vier Ketu Kotu* op 1 juli in het Tropenmuseum, een hoopvolle vertolking tonen van geluk, hoop en veerkracht en saamhorigheid. Ketu Kotu is namelijk een feest voor alle Nederlanders in nationale verbondenheid en al is het dit jaar op een zaterdag, ik weet zeker dat volgend jaar op maandag 1 juli 2024 meer mensen dan ooit vrij zullen zijn, dan we ooit konden bedenken. Jongeren hoeven niet meer te spijbelen, medewerkers gaan geen atv-dagen opvragen. Geen verlof meer, want Ketu Kotu is de next best feestdag van Nederland. Schrijf dat maar op de muur.

Ik hoop dat uw kinderen en kleinkinderen getuigen hiervan zullen zijn. De zon schijnt op iedereen, goed of slecht, meneer de Kom. Waar zou de mensheid zijn zonder zonlicht?

Lieve Anton de Kom, in dat geval kunt u mij Anton de Zon noemen.

Wie zich verzet tegen een persoon of een systeem, wordt vanzelfsprekend ook verzet door een persoon of een systeem. *True story*. Blijven lachen kan ik, aardig blijven zal ik. Ook als niemand kijkt. Dus wat zal de toekomst ons zeggen?

We kennen 342 gemeentes in Nederland, en op dit moment maar liefst 3 burgemeesters met een migratieachtergrond, 2 van Marokkaanse komaf in Rotterdam en Arnhem, 1 van Turkse komaf in Rijswijk. We zullen het gemiddelde omhoog krikken. Representatie geldt. Er lopen echt goede potentiële burgemeesters van kleur rond. De tijd zal het zeggen.

Uit verschillende onderzoeken blijkt dat bijvoorbeeld biculturele jongeren eerder geneigd zijn over te stappen naar een organisatie die oprecht diversiteit uitstraalt. Meer organisaties gaan dat doen. We gaan toekomstbestendiger werken.

Veel instellingen richten zich op het binnenhalen van medewerkers uit ondervertegenwoordigde groepen. Maar wat gebeurt er als je je richt op binnenhouden en zelfs laten doorstromen van deze medewerkers? Ik voorspel dat hier meer focus op zal komen. Hier droom ik van. Want de wereld die verandert.

Ik ben echter niet vatbaar voor raamdecoratie. Dat witte mensen bepalen wat divers Nederland moet doen, moet zien en mag doen. Dat klinkt als een postkoloniale erfenis en daar verzet ik me tegen.

Daarom is het belangrijk dat er een aanvulling volgt aan mensen van kleur op posities met beslissingsbevoegdheid. Managementlagen, directielagen. Helemaal in de publieke sector. Ik ben de allereerste Afrikaanse directeur van een landelijke publieke omroep in Nederland ooit. Mijn vriend en partner Gianni Lieuw-A-Soe is de allereerste Surinaamse directeur van een landelijke publieke omroep ooit. Ik begreep zelfs dat Gianni en ik samen de enige landelijke publieke omroep-directeuren van kleur zijn in heel Europa op het moment.

Ook wij zijn uw kleinkleinkinderen.

Tel daar bij op dat Omroep ZWART op dit moment de jongste publieke omroep is van de

wereld, in een landschap vol met omroeporganisaties, die worstelen met het bereiken van jongere, biculturele doelgroepen. Niet alleen in Nederland, maar wereldwijd waar omroepen gemiddeld 68+ zijn. Nogmaals, wij zijn net 3. Het beste moet nog komen.

Heb niet eerder zo intens geschreven naar iemand.

Het wordt langzaam steeds drukker op het Anton de Komplein.

Ik denk dat ik ook maar eens ga.

Mensen lijken vrij om deze dag te doen wat ze willen. Maar echte vrijheid is nog niet bereikt. Mag ik ook de zon zijn, meneer de Kom? Hoge bomen vangen veel zon.

Anton Cornelis Gerhard Kwabena de Kom, mijn tijd is gekomen.

Ik moet weer door. Voor altijd werk in uitvoering, voor altijd onderweg.

Van strijder naar strijder salueer ik u.

Schijnen zal ik.

En na de overwinning, keer ik terug.

Met liefde, veerkracht en respect, bedankt voor uw strijd.

We zien elkaar. Dat weet ik nu 100 procent zeker.

Met warme, liefdevolle en strijdbare groeten,

Anton de Zon oftewel

Anton Karel Willem Anton Simon Isaak oftewel

Akwasi Owusu Ansah